

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Programma Nr. 5-03/5
ietekmes uz vidi novērtējumam smilts-grants un smilts ieguvei atradnes
“Praviņas” iecirknī “Rudeņi” Tukuma novada Degoles pagastā
nekustamajā īpašumā “Rudeņi”

Derīga līdz 2023. gada 22. augustam.

Programma izdota SIA „CEMEX”, reģ. Nr. 40003386821, juridiskā adrese: Lielirbes iela 17a-28, Rīga, LV – 1046; e-pasts: informacija@cemex.com (turpmāk - Ierosinātāja), kuru pārstāv pilnvarotā persona: SIA „Eiroprojekts”, reģ. Nr. 40003493684, juridiskā adrese: Elizabetes iela 2-413, Rīga, LV – 1010; e-pasts: eiroprojekts@eiroprojekts.lv (turpmāk – Pilnvarotā persona), pamatojoties uz savstarpēji noslēgtu līgumu Nr. 181/07-18-EIR.

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk - Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta pirmo prim daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk - Novērtējuma noteikumi Nr. 18) IV sadaļas prasībām, pamatojoties uz Pilnvarotās personas 2018. gada 20. jūlija iesniegumu / vēstuli Nr. 02/07-60/18, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai un iesniegti sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāli, kā arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem. Programmā ietvertas prasības Ziņojumā sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts ir smilts – grants un smilts ieguve 12,372 ha platībā (turpmāk – Paredzētā darbība) atradnes “Praviņas” (turpmāk – Atradne) iecirknī “Rudeņi” Tukuma novada Degoles pagasta nekustamajā īpašumā “Rudeņi” (kadastra Nr. 90460030101) (turpmāk – Darbības vieta). Ietekmes uz vidi novērtējums Paredzētajai darbībai tika piemērots ar Valsts vides dienesta Ventspils reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Ventspils Pārvalde) 2018. gada 31. janvāra lēmumu Nr. VE18SI0006.
2. Derīgo izrakteņu ieguves limits A kategorijas krājumiem Atradnes iecirknī “Rudeņi” noteikts 269,87 tūkst m³. Saskaņā ar informāciju, kas sniegta iesniegumā ietekmes uz vidi sākotnējam izvērtējumam (turpmāk – sākotnējais izvērtējums), ieguve paredzēta virs un zem pazemes ūdens līmeņa, bez ūdens atsūkņēšanas un novadīšanas. Plānotais ieguves apjoms aptuveni 60 000 m³ gadā. Darbības vietā paredzēts veikt derīgo izrakteņu apstrādi. Pēc Atradnes

iecirkņa “*Rudeņi*” izstrādes pabeigšanas paredzēts veikt tā rekultivāciju, izveidojot ūdenskrātuvi.

3. Saskaņā ar Tukuma novada teritorijas plānojuma 2011. - 2023. gadam¹ (turpmāk – Novada plānojums) grafisko daļu, Darbības vietai un visai Atradnei plānotās (atļautās) izmantošanas veids noteikts *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R2)*, savukārt teritorijām Atradnes apkārtnē plānotās (atļautās) izmantošanas veids noteikts, gan *Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R2)*, gan *Lauksaimniecības teritorijas (L)*. Atbilstoši Novada plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk – TIAN) kā viens no izmantošanas veidiem šādām teritorijām ir noteikta derīgo izrakteņu ieguve. TIAN noteic papildu noteikumus derīgo izrakteņu ieguvei, ieguves vietu ekspluatācijai un rekultivācijai.
4. Saskaņā ar VVD Ventspils Pārvaldes 2018. gada 31. janvāra lēmumā Nr. VE18SI0006 un sākotnējā izvērtējuma materiālos ietvertu informāciju Atradnes iecirkņa “*Rudeņi*” tuvākajā apkārtnē atrodas arī vairākas citas derīgo izrakteņu ieguves vietas, - gan citas atradnes, gan Atradnes iecirkņi, kuros veikta, notiek vai tiek plānota derīgā materiāla izstrāde virs un zem grunts ūdenslīmeņa, ar un bez derīgā materiāla pēcapstrādi. Atbilstoši VVD Ventspils Pārvaldes 2018. gada 31. janvāra lēmumam Nr. VE18SI0006 Atradnes iecirkņos “*Grantiņi – I*”, “*Grantiņi – II*” un “*Jauncīruļi*” ieguve pašlaik vairs netiek veikta, savukārt citās atradnēs vai Atradnes iecirkņos:
  - 4.1. ~1,7 km attālumā no Darbības vietas – Atradnes iecirknī “*Amatnieki*” derīgo izrakteņu ieguvi veic SIA “*Amatnieks*”;
  - 4.2. ~600 m attālumā no Darbības vietas – Atradnes iecirknī “*Grantiņi - III*” derīgo izrakteņu ieguvi veic VAS “*Latvijas autoceļu uzturētājs*”;
  - 4.3. ~1,3 km attālumā no Darbības vietas – atradnē “*Jaununguri*” derīgo izrakteņu ieguvi plāno uzsākt Ierosinātāja.
  - 4.4. ~600 m attālumā no Darbības vietas - smilts – grants, smilts atradnē “*Nītava*” ieguvi plāno veikt Ierosinātāja².
5. Saskaņā ar sākotnējā izvērtējuma materiāliem³ Ierosinātāja plāno izbūvēt ceļu, kas savienotu atradni “*Nītava*” (nekustamā īpašuma “*Nītava*” (kadastra Nr. 90460050081) zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 90460030067) ar Atradnes iecirkņa “*Grantiņi III*” daļu, kas ietilpst nekustamā īpašuma “*Rudeņi*” (kadastra Nr. 90460030101) sastāvā. No minētā var secināt, ka savienojošā ceļa izbūve var būt priekšnoteikums arī kravu transportēšanas izmaiņām no atradnes “*Nītava*”.
6. Darbības vietas tiešā tuvumā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tostarp Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas Natura 2000 (turpmāk – Natura 2000 teritorija). Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā „*Ozols*” reģistrēto un ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma iesniegumam pievienoto informāciju, Darbības vietā daļēji atrodas aizsargājams biotops 6410 “*Mitri zālāji periodiski izzūstošās augsnēs*”.
7. Saskaņā ar valsts meliorācijas kadastra sistēmas datiem ~200 m attālumā rietumu virzienā no Darbības vietas ir valsts nozīmes ūdensnoteka Vašleja. Darbības vieta un teritorijas tās apkārtnē ir meliorētas, Darbības vietas austrumu un dienvidu daļā ir meliorācijas drenu tīkls,

¹ https://geolatvija.lv/geo/tapis3#document_4432

² Smilts-grants un smilts ieguvei atradnē „*Nītava*” ir veikta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra (turpmāk - IVN), kuras ietvaros Birojs 2016. gada 22. jūnijā ir izdevis Atzinumu Nr. 8 „*par smilts-grants un smilts atradnes „Nītava” ierīkošanas, izstrādes un rekultivācijas Degoles pagasta Tukuma novadā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”. Tukuma novada dome ar 2016. gada 28. jūlija lēmumu (protokols Nr. 10, §24) ir akceptējusi Ierosinātājas plānoto darbību.

³ VVD Ventspils Pārvaldes 2018. gada 31. janvāra lēmumam Nr.VE18SI0006 pievienotais 2017. gada 23. marta „*Pārjaunojuma līgums un vienošanās par ceļa izbūvi*”.

savukārt ziemeļos Darbības vieta robežojas ar meliorācijas novadgrāvi. Darbības vietas tuvumā nav piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas.

8. Paredzētās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana noslēdzās 2018. gada 16. jūlijā. Atbilstoši Birojā iesniegtajam 2018. gada 20. jūlija protokolam, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmē piedalījās Ierosinātājas, Pilnvarotās personas, pašvaldības un sabiedrības pārstāvji. Sanāksmē tika uzdoti jautājumi par piekļuves iespējām piegulošajiem īpašumiem caur karjera teritoriju un iepriekš veiktu derīgā materiāla ieguvu ārpus iecirkņa "Rudeņi" robežām. Sabiedriskās apspriešanas laikā arī Birojā tika saņemta sabiedrības pārstāvja vēstule, kurā sniegta informācija par iepriekš veiktu derīgā materiāla ieguvu viņa īpašumā, ārpus Atradnes iecirkņa "Rudeņi" robežām (nekustamā īpašuma „Gobas” (kadastra Nr. 90460010037) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 90460030049). Birojā saņemtie priekšlikumi ņemti vērā, formulējot šīs Biroja programmas prasības, kā arī nosūtīti Ierosinātājam, kurai tie jāņem vērā, sagatavojot Ziņojumu.

II. Vispārējās prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) ziņojuma (turpmāk – Ziņojums) sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojums jā sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu tikai papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas apjomam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādas vispārējās prasības:
  - 3.1. Ziņojumā jādefinē un jāpamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonu. Ņemot vērā savstarpējās un summārās ietekmes (tiešās un netiešās) ar citām derīgo izrakteņu ieguves vietām, izpētes teritorijai jāaptver arī šīs Biroja Programmas I nodaļas 4. punktā uzskaitītās teritorijas, kur veikta, tiek veikta, plānota vai atļauta derīgo izrakteņu ieguve. Izpētes teritorijai jāaptver arī plānotais transportēšanas maršruts līdz Valsts vietējās nozīmes autoceļam V1455, kā arī reprezentatīviem posmiem pa Valsts vietējās nozīmes autoceļu V1455, ievērtējot atšķirīgos šī ceļa segumus (grants segums, asfalta segums).
  - 3.2. Ziņojumam jā satur esošās un plānotās situācijas attēlojums kartogrāfiski, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plāns, kur savstarpēji salīdzināmā atbilstošā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiskajos materiālos jāattēlo gan citas derīgo izrakteņu ieguves vietas, gan teritoriju, kurā plānota derīgo izrakteņu ieguve Darbības vietā, gan arī teritorijas, kurās netiks veikta Paredzētā darbība dažādu aprobežojumu (piemēram, aizsargjoslu) dēļ, plānotos piebraukšanas un derīgā materiāla izvešanas ceļus, nosusināšanas sistēmas elementus, ja tādi paredzēti, meliorācijas objektus, papildus nepieciešamos pagaidu un pastāvīgos objektus (bērtnes, būves, ēkas, infrastruktūru, inženierkomunikācijas u.c. objektus) u.c. nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
  - 3.3. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējums jāveic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.

- 3.4. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Ziņojumā jāietver to speciālistu saraksts (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tie jāpievieno Ziņojumam.
- 3.5. Visiem Ziņojumam pievienotajiem dokumentiem, tajā skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumiem un citiem dokumentiem, jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls bijis sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam (norakstam) jābūt noformētam atbilstoši *Elektronisko dokumentu likumam* un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
- 3.6. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.7. Sagatavojot Ziņojumu, jāņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties Ziņojuma izstrādes laikā vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Ņemot vērā, ka Darbības vieta atrodas 15 km rādiusā no lidostas “*Jūrmala*”, kas atbilstoši likuma „*Par aviāciju*” 41. panta 8. punktam ir teritorija, kurā objekti, kas veicina vai var veicināt putnu masveidīgu pulcēšanos, uzskatāmi par lidojumu drošumam potenciāli bīstamiem objektiem, - Ziņojuma izstrādāšanas laikā jākonsultējas ar lidostas operatoru (pašlaik SIA „*SKY PORT*”) un valsts aģentūru “*Civilās aviācijas aģentūra*”.
2. Ziņojums jāiesniedz VVD Ventspils Pārvaldē, Dabas aizsardzības pārvaldē un Tukuma novada domē rakstveida priekšlikumu saņemšanai ziņojuma pilnveidošanai.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums.

- 1.1. Novērtējuma noteikumu Nr.18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norādāma arī pamatinformācija par Atradni, tās iecirkni „*Rudeņi*” un citiem tās iecirkņiem, derīgo izrakteņu krājumiem, iepriekš veiktu ieguvi, tās apjomiem, platību, pašreizējo situāciju.
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), cik iespējams izsver arī transportēšanas maršrutu alternatīvas, kas rada mazāku ietekmi dzīvojamās teritorijās.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un tās alternatīvu fizikālo raksturlielumu apraksts, zemes izmantošanas prasības būvniecības un ekspluatācijas laikā), citu starpā ievērojami arī šādi nosacījumi:
  - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka šim raksturojumam jāaptver gan teritorijas sagatavošana un papildus nepieciešamo objektu būvniecība, gan arī derīgā materiāla ieguve un teritorijas rekultivācija.

- 1.4.2. Norādot maksimālās iespējamās ieguves platības, ņem vērā iespējamās ieguves ierobežojumus (tostarp aizsargjoslas, ierobežojumus) un attēlo vietas, kur derīgā izrakteņu ieguve netiks veikta, arī kartogrāfiski.
- 1.4.3. Aprēķina un norāda kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa (augšnes virskārtas noņemšana, ja attiecināms, arī atmežošana vai apauguma noņemšana). Sniedz informāciju par noņemtās augšnes virskārtas, arī celmu u.c. noņemtā apauguma izvietojumu vai izmantošanu.
- 1.4.4. Raksturojot teritorijas sagatavošanas darbus, īpašu uzmanību pievēršama iespējamai esošu meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei, arī ārpus Darbības vietas.
- 1.4.5. Raksturojot ieguves procesus – sniedz informāciju par smilts ieguves darbu secību, plānotajiem derīgo izrakteņu ieguves veidiem un apjomiem, izstrādes dziļumu, ieguves un ar to saistīto darbību laika grafiku.
- 1.4.6. Apraksta derīgo izrakteņu ieguves tehnoloģijas (paņēmienus), ja tādas Darbības vietā paredzētas – arī derīgā materiāla apstrādes (drupināšanas, šķirošanas, skalošanas) un citus tehnoloģiskos procesus (arī ūdens novadišanu, ja tāda paredzēta), un salīdzina tos ar pasaules praksē izmantojamām tehnoloģijām. Norāda izmantojamās tehnikas vienības un to skaitu.
- 1.4.7. Novērtē inženierkomunikāciju pieejamību, sniedz informāciju par nepieciešamajiem būvniecības, tostarp pārbūves vai atjaunošanas darbiem.
- 1.4.8. Sniedzot Paredzētās darbības un tās alternatīvu fizikālo raksturlielumu aprakstu un raksturojot zemes izmantošanas prasības būvniecības un ekspluatācijas laikā, īpašu uzmanību pievērš piebraukšanas iespējam derīgo izrakteņu teritorijām un plānotajiem transportēšanas maršrutiem, nepieciešamajiem būvniecības (piemēram, seguma atjaunošanas, jaunā atradni „*Nītava*” un Atradni savienošā ceļa izbūves) darbiem un iespējamiem transportlīdzekļu pārvietošanās ierobežojumiem uz koplietošanas ceļiem. Norāda kopējo plānoto satiksmes intensitāti uz izvešanas ceļiem, ņemot vērā satiksmes intensitāti arī no citām derīgo izrakteņu ieguves vietām.
- 1.4.9. Novērtē piemērotākos risinājumus rekultivācijai Darbības vietā vai dažādās Darbības vietas zonās (ja risinājumi varētu būt atšķirīgi). Jāsniiedz konkrēti priekšlikumi plānotajiem rekultivācijas pasākumiem un to realizācijas laika grafikam.
- 1.5. Sniedzot informāciju par nepieciešamajiem dabas resursiem un materiāliem atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr.18 2.pielikuma 5.2.punktam, norādāms, kā tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli vai dabas resursi tiek izlietoti un kāds ir šo resursu avots (piemēram, ūdens ieguves avots), nepieciešamo energoresursu raksturojums.
- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpaša uzmanība pievēršama emisijām ūdenī, gaisā, trokšņa emisijām. Skaidrojams, kādos procesos un kādas iekārtas attiecīgos blakusproduktus un emisijas rada. Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Lai noteiktu piesārņojošo vielu emisiju gaisā daudzumu, ievēro normatīvajos aktos par

stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādī⁴ noteiktos paņēmienus (monitorings, inventarizācija vai aprēķins, izmantojot emisiju faktorus). Attiecībā uz atkritumiem un notekūdeņiem norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai.

- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību.
- 1.8. Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē.

- 2.1. Saskaņā ar Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā jāietver apraksts, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā „*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, - kā un vai Paredzētā darbība tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai katastrofu riskiem.
- 2.3. Veicot vides stāvokļa novērtējumu saskaņā ar Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteikto, jāņem vērā arī vides pārmaiņas, ko izraisījusi līdzšinējā derīgo izrakteņu ieguve Darbības vietā un tās apkārtnē, īpašu uzmanību vides stāvokļa novērtējumā pievēršot sekojošiem jautājumiem:
  - 2.3.1. Atradnes iecirknī „*Rudeņi*” un nekustamā īpašuma „*Gobas*” (kadastra Nr. 90460010037) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 90460030049 (ārpus iecirkņa „*Rudeņi*”) jau veiktās darbības dabas resursu ieguvei (veikto darbību apjomi, izstrādes dziļums), esošās situācijas novērtējums un izmaiņas meliorācijas sistēmas funkcionēšanā, nepieciešamās rīcības ietekmes uz vidi mazināšanai vai novēršanai, meliorācijas sistēmas funkcionēšanas atjaunošanai.
  - 2.3.2. Teritorijas hidroģeoloģiskais raksturojums: gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali; hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā.
  - 2.3.3. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tostarp informācija par dabīgās drenāžas un meliorācijas sistēmu objektiem, ūdens plūsmas virzieniem tajos, saņemotās ūdensteces (promtekas) raksturojums (tostarp ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana).

⁴ Prasības gaisu piesārņojošo vielu emisiju daudzuma noteikšanai šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 „*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*” (turpmāk – MK Noteikumi Nr. 182).

- 2.3.4. Darbības vietas ģeoloģiskās uzbūves un inženierģeoloģisko apstākļu raksturojums (piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi).
- 2.3.5. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas un transportēšanas ceļu tuvumā, attālumi līdz tām.
- 2.3.6. Esošā satiksmes intensitāte transportēšanas maršrutos, ceļu nestspējas raksturojums, satiksmes drošība, esošā gaisa kvalitāte un trokšņa līmenis Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā.
- 2.3.7. Dabas raksturojums Darbības vietā, līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa (atmežošana vai apauguma noņemšana), pārmaiņu skartās platības.
- 2.3.8. Īpaši aizsargājamās sugas (tostarp putni) un biotopi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Sugu un biotopu novērtējums jāveic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificētam dabas ekspertam, Ziņojumam pievienojot ekspertu atzinumus.
- 2.3.9. Informācija par tuvākajām citām rūpnieciska rakstura darbībām, kas rada līdzīgas ietekmes, vai piesārņotām vietām Paredzētās darbības ietekmes zonā. Novērtējums, - vai un kā ietekmes varētu summēties.

2.4. Papildus, raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniedzamas arī šādas ziņas:

- 2.4.1. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums.
- 2.4.2. Paredzētās darbības atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā.
- 2.4.3. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums, ietverot karjera izveidei, derīgo izrakteņu ieguvei, rekultivācijai un citu plānoto darbu realizēšanai nelabvēlīgu dabas apstākļu raksturojumu.
- 2.4.4. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, ūdensapgādes urbumi, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
- 2.4.5. Informācija par tuvākajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (gan nacionālajām, gan Eiropas Savienības īpaši aizsargājamām Natura 2000 teritorijām) un mikroliegumiem, to izveidošanas un aizsardzības mērķiem
- 2.4.6. Vērtējums par Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainavisko un kultūrvēsturisko nozīmīgumu, tuvākajiem kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem.
- 2.4.7. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums.

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamās atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katram no ietekmju veidam jāapsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros u.c. ietekmes aspektus (šādu prasību izvirza Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts).
- 3.2. Papildus Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam Birojs ietekmju novērtējumam izvirza šādas prasības:

- 3.2.1. Ietekmju novērtējumā īpaša uzmanība jāpievērš savstarpējām un summārām ietekmēm ar derīgo izrakteņu ieguvi citās atradnēs un Atradnes iecirkņos Darbības vietas apkārtnē (skat. šīs Biroja Programmas I nodaļas 4. punktu). Šādā novērtējumā jāņem vērā, ka vairākos aspektos (piemēram, ietekme uz ainavu, ietekmes uz hidroloģiskajiem, hidroģeoloģiskajiem apstākļiem) ietekmes summējas arī tad, ja ieguve konkrētajā vietā ir pārtraukta.
- 3.2.2. Vērtējot ietekmes, ko rada Novērtējuma noteikumu Nr.18 2.pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi, ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, augsnes virskārtas noņemšana, kā arī ietekmes, ko rada papildus nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana, arī ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem.
- 3.2.3. Jāsagatavo Paredzētās darbības izraisītu hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīmu izmaiņu prognoze (ja tādi tomēr tiek paredzēti – arī ņemot vērā iespējamus nosusināšanas un/vai periodiskus ūdens novadīšanas darbus). Novērtējumā ņem vērā teritorijas hidroģeoloģisko apstākļu īpatnības, derīgo izrakteņu ieguves ilgumu, kā arī savstarpējās un summārās ietekmes ar derīgo izrakteņu ieguvi citās teritorijas. Novērtējama arī hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņu iespējamā ietekme uz gruntsūdeņiem, pieņemošajām ūdenstecēm, pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akas) un to kvalitāti.
- 3.2.4. Tā kā ietekme uz gaisa kvalitāti, gan derīgo izrakteņu iegūšanas laikā, gan iegūtā materiāla transportēšanas laikā ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējumu izpildāma atbilstoši MK Noteikumos Nr. 182 noteiktajam, ņemot vērā arī ietekmi, ko rada derīgo izrakteņu ieguve citās atradnēs vai Atradnes iecirkņos. Lai novērtētu emisijas limitu atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, jāizmanto piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogramma un jāievēro Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā noteiktais, ka novērtējums izdarāms, ņemot vērā normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi (MK Noteikumi Nr. 182). Novērtējumam jāaptver gan līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), gan Paredzētās darbības ietekmes no karjera sagatavošanas, derīgo izrakteņu ieguves, uzglabāšanas krautnēs, apstrādes (ja tāda paredzēta) un transportēšanas.
- 3.2.5. Tā kā trokšņa ietekme, jo īpaši derīgo izrakteņu iegūšanas laikā un no iegūtā materiāla transportēšanas, ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Novērtējuma noteikumu Nr.18 2.pielikuma 8.punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 „*Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība*” noteiktajam, ņemot vērā arī ietekmi, ko rada derīgo izrakteņu ieguve citās atradnēs vai Atradnes iecirkņos. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, jāizmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogramma un novērtējumam jāaptver gan ietekmes no karjera sagatavošanas un derīgo izrakteņu ieguves, gan transportēšanas. Kur atbilstoši - izsverami risinājumi ietekmju mazināšanai (skat. šīs Programmas IV nodaļas 5. apakšnodaļas prasības).
- 3.2.6. Vērtējot transportēšanas ietekmes, jāņem vērā šajā programmā noteiktā prasība, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija transportēšanas maršrutā nosakāma ne

tikai līdz Valsts vietējās nozīmes autoceļam V1455, bet arī reprezentatīviem posmiem pa Valsts vietējās nozīmes autoceļu V1455, ievērtējot atšķirīgos šī ceļa segumus (grants segums, asfalta segums). Summārās ietekmes vērtējumā jāņem vērā arī esošā satiksmes intensitāte un iespējamās tās izmaiņas pēc atradnes „Nītava” un Atradnes savienošā ceļa izbūves, kur atbilstoši - izsverami risinājumi ietekmju mazināšanai (skat. šīs Programmas IV nodaļas 5. apakšnodaļas prasības).

- 3.2.7. Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
  - 3.2.8. Jāveic ietekmes uz bioloģisko daudzveidību, tostarp īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, kā arī īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem, novērtējums. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē, tostarp nosusināšana, trokšņa traucējumi u.c. ietekmes. Novērtējumu sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības.
  - 3.2.9. Jānovērtē, vai Paredzētā darbība var ietekmēt īpaši aizsargājamās, tostarp Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000), un mikroliegumus. Atbilstoši Ierosinātājas 2017. gada 6. septembra iesniegumam un dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols” reģistrētajai informācijai Darbības vietas tuvumā pašlaik nav šādu teritoriju, tomēr situācija var mainīties. Ja nepieciešams, jānodrošina atbilstīgs ietekmes uz attiecīgajām teritorijām novērtējums.
  - 3.2.10. Jānovērtē Paredzētās darbības ietekme uz ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem. Ainavas veidošanas pasākumu nepieciešamības, tajā skaitā piedāvāto risinājumu izvērtējums un nosacījumi.
  - 3.2.11. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildus prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.3. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā, ka Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā ietvertā prasība pēc būtības ir piebilde, skaidrojot, kā veicams gaisu piesārņojošo vielu emisiju aprēķins un ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums. Izpildot šo prasību Ziņojuma attiecīgajās nodaļās, kur tiek vērtēta šī Paredzētās darbības ietekme, atsevišķu papildus nodaļu Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punkta izpildei Ziņojumā var neietvert.
  - 3.4. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpaša uzmanība pievēršama iespējamiem vides riskiem un drošības jautājumiem, kas izriet no atrašanās 15 km rādiusā no lidostas „Jūrmala” kontrolpunkta.
  - 3.5. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli - ekonomisko aspektu izvērtējums, tostarp ietekmes uz materiālajām vērtībām Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Ziņojumā jāietver arī apkopojošs sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējums, tajā skaitā ņemot vērā sabiedrisko apspriešanu rezultātus.

4. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 4.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, jānorāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, jāsniedz datorprogrammas/-u aprēķinu ievades dati.

- 4.2. Ziņojumā jāsniedz Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādītā informācija. Papildus Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Birojs citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.
- 5. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:**
- 5.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tiem jāaptver gan risinājumi teritorijas sagatavošanas un papildus nepieciešamo objektu būvniecības, gan derīgo izrakteņu ieguves laikā, gan ietekmes mazināšanai vietās, kur veikta derīgo izrakteņu ieguve (t.i. - rekultivācija). Jānovērtē, gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan arī kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Jānovērtē paliekošo ietekmju atbilstība vides aizsardzības normatīvajiem aktiem.
- 5.2. Jāveic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīze (balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā jāparedz nosacījumi atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

6. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr.18 2. pielikuma 11.punktā noteiktajam, jānorāda kritēriji alternatīvo risinājumu salīdzināšanai; kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi. Jāpamato izvēlētais variants.

7. Prasības monitoringam.

Ziņojumā jāparedz pasākumi vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr.18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai

1. Jāizanalizē IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtie komentāri, priekšlikumi, kuri jāizvērtē un jāiekļauj Ziņojuma pārskatā par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem, norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā jāsniedz vērtējums par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Novērtējuma noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no IVN pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Novērtējuma noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā.

4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju, un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas - veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktora p.i.

I. Kramzaka

2018. gada 22. augustā